

Onderwerp / Kenmerk: Ondersteuningsprofiel / Rvl20065Li Schoolondersteuningsprofiel Timor.docx

ONDERSTEUNINGSPROFIEL LIDUINASCHOOL (Timor)

Inleiding

Alle besturen hebben met de komst van passend onderwijs zorgplicht. De zorgplicht betekent dat iedere leerling een passende onderwijsplek moet krijgen. De besturen voor primair onderwijs in Haarlem werken samen in het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland om de zorgplicht te kunnen garanderen. Het samenwerkingsverband moet zorgen voor een dekkend netwerk. Dit gaat uit van het concept dat iedere leerling, ongeacht de capaciteiten, onderwijs moet kunnen ontvangen op de school die de ouders wensen. Het liefst in de onmiddellijke nabijheid. Iedere basisschool heeft dus zorgplicht. Door het beschrijven van een ondersteuningsprofiel voor onze school geven we aan hoe ver we staan met het passend onderwijs.

Het ondersteuningsprofiel geeft aan hoe de mogelijkheden op onze school t.a.v. het onderwijsproces er uit zien. Wat hebben we te bieden:

- A) wat betreft aanbod
- B) zicht op ontwikkeling van de leerlingen
- C) didactisch handelen
- D) ondersteuning (de begeleiding van zorgleerlingen)
- E) samenwerking
- F) toetsing en afsluiting

Daarmee wordt duidelijk welk aanbod en zorg we leerlingen kunnen bieden, zowel voor instructieafhankelijke als instructieonafhankelijke kinderen. Dit geldt ook voor de omgang met gedragsproblemen die voortvloeien uit het welzijn van de kinderen. En het geldt ook voor de kinderen met een handicap.

Kortom, welke zorg is er wel en welke zorg is er niet binnen onze school mogelijk. Het omschrijft de kaders op welke wijze inhoud wordt gegeven aan de zorg, toelating, afwijzing en de procedure.

Door scholing en coaching van leerkrachten nemen de kennis en vaardigheden toe om beter met verschillen in de groep om te gaan. We streven met z'n allen naar het bereiken van het ideale ondersteuningsprofiel. Dat laat onverlet dat er grenzen zijn aan hetgeen we kunnen bieden.

A) AANBOD

De Liduinaschool (Timor) voldoet met het aanbod van kennis, vaardigheden en attituden aan de kerndoelen die aan het primair onderwijs gesteld worden. De methodes die we gebruiken op het gebied van het taal- en rekenen-wiskunde onderwijs, de sociale vorming en burgerschap, wereldoriëntatie, motorische en muzikale vorming, bevordering gezond gedrag en onderwijs m.b.t. geestelijke stromingen bieden minimaal de benodigde basisvaardigheden om onze leerlingen straks een bijdrage te laten geven aan een maatschappij die zich voortdurend ontwikkelt.

Indicator 1: Ons onderwijs is gericht op actief burgerschap en sociale integratie
We gebruiken de methode van de Vreedzame School die de basisvoorwaarden van een democratische rechtsstaat terug laat komen in onze school.

Indicator 2: De leerinhouden worden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld door het gebruik van methodes aansluitend bij de kerndoelen. De doelen voor het onderwijs en de opbouw van het aanbod zijn vastgelegd in het schoolplan.

Indicator 3: We geven de leerlingen vaardigheden en attitudes mee die aansluiten bij een veranderende maatschappij.

- In ons schoolplan beschrijven we het belang van leren met 21 eeuwse vaardigheden die verdergaan dan enkel ict vaardigheden.
- Bij het leren wordt niet altijd één leerstrategie aangeboden.
- Verdieping in het aanbod wordt mede gezocht in het aanbieden van denkvragen oplopend in moeilijkheidsgraad. Dit is b.v. te zien in onze aardrijkskundemethode Wijzer waar de taken uitdagend zijn en een beroep doen op het oplossend vermogen van de leerlingen. En in de natuur- en techniekmethode Naut wordt gewerkt met het 5- taken-model met o.a. los het op, denk het uit.

B) ZICHT OP ONTWIKKELING

De school evalueert periodiek of het aanbod het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij. Om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen hanteren we naast de methodegebonden toetsen een tweejaarlijkse afname van de CITO toetsen op de gebieden Rekenen & Wiskunde, Begrijpend lezen en Spelling. Tevens worden jaarlijks de AVI toetsen afgenomen om de ontwikkeling op gebied van Technisch lezen in kaart te brengen. En we zetten de IEP toets in als Eindtoets in de groep 8. Een overzicht van de planning van deze toetsen staat in de Toetskalender die ieder schooljaar wordt vastgesteld. Voor de onderdelen Rekenen & Wiskunde, Begrijpend lezen, Technisch lezen en Spelling worden groepsplannen opgesteld die na de CITO M en de CITO E toetsen wordt bijgesteld. Samengevat zichtbaar met de volgende indicatoren:

indicator 1: De leraren volgen de vorderingen van de leerlingen systematisch.

- De leerkracht noteert in het groepsoverzicht de speciale kindkenmerken (ziektes, aanpak, gezinsomstandigheden, onderwijsbehoeften e.d.). Leerkracht verwerkt veranderingen die zich bij de leerling tijdens de verdere schoolcarrière voordoen.
- Iedere dag wordt er door de leerkracht gereflecteerd op de uitvoering van de opdrachten van de kinderen. De reflectie betreft zowel het leergebied als de ontwikkeling van bepaalde vaardigheden en het gedrag. De uitval of de aandachtspunten voor vervolgaanbod worden, waar nodig, genoteerd bij de dagplanning.
- De directie heeft op gezette tijden in het schooljaar overleg met het Ondersteuningsteam (ib, pc en dc). De directeur maakt minimaal drie dagen vooraf aan dit overleg een agenda en stuurt deze aan de betrokkenen. Een vast agendapunt is Onderzoeken en leerlingen. Hier wordt de stand van zaken t.a.v. alle zorgleerlingen besproken.

indicator 2: De vorderingen van de leerlingen worden geanalyseerd om aanpassingen in het aanbod of onderwijsleerproces van de groep vast te stellen.

- Directie en Ondersteuningsteam analyseren de groepsoverzichten (zowel kwantitatief als kwalitatief) van het LVS CITO.
- Bij iedere groep wordt voor Begrijpend lezen, Rekenen & Wiskunde en Spelling een gewenste vaardigheidsgroei omschreven en de acties hiervoor genoteerd in het groepsplan.

Indicator 3: De school gebruikt de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.

Indicator 4: De school maakt beredeneerde afwegingen bij de doorstroom van leerlingen binnen de school.

-
- De beslissing over het verlengen van een leerling of overslaan van een groep wordt genomen volgens een vastgesteld protocol.
  - *Dit protocol is beschikbaar binnen het Intranet (Leerkrachten > Nuttige informatie > Borgingsdocumenten-Protocollen > protocol verlengen – versnellen*

C) DIDACTISCH HANDELEN

De instructie wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
Samengevat zichtbaar met de volgende indicator:

indicator 1: De leerkrachten stemmen de instructie en verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

- In de groepsplannen voor Rekenen & Wiskunde, Begrijpend en Technisch lezen en Spelling wordt aangegeven hoe het plus, basis- en breedteaanbod gerealiseerd wordt.
- De school werkt met het Expliciete Directe Instructie (EDI) model bij het rekenen onderwijs (ik doe het voor, we doen het samen, jullie doen het, jij doet het).

indicator 2: Feedback op het werk van de leerlingen.

- Bij rekenen wordt een doel geformuleerd dat zichtbaar voor de leerlingen is en bij andere vakken is noteren van het doel facultatief.
- De leerkracht geeft bij iedere les van een vakgebied tenminste 2 klassikale 'opstekers'.
- Na afloop van een les wordt doorsnee geëvalueerd op het gestelde doel van de les.
- Bij een EDI instructie ontvangen de leerlingen feedback op inhoud en/of werkhouding in de 'wij doen het samen' en 'jullie doen het' fases.
- Bij hanteren van de basis- breedte- en plusgroep geeft de leerkracht tijdens de rondes feedback op inhoud en/of werkhouding.

D) ONDERSTEUNING

De school signaleert vroegtijdig welke zorg de leerlingen nodig hebben. Een belangrijk aspect van de leerlingenzorg is het planmatig handelen. Het stellen van doelen, het kiezen van een geschikte aanpak en de evaluatie. Een evaluatie die zowel gericht is op de werkwijze (is er gedaan wat is voorgenomen?), als op de opbrengst (is bereikt wat beoogd werd?). Met name binnen de leerlingenzorg is het van belang dat op een adequate wijze wordt vastgelegd welke afspraken worden gemaakt en welke acties zijn ondernomen. Bij afspraken/ interventies voor gedrag wordt in een notitie binnen Parnassys de afspraak vastgelegd. Een hp voor gedrag hebben we nog niet. In oudergesprek worden acties over gedrag besproken en met een notitie in ParnasSys vastgelegd.

Binnen de leerlingenzorg dient nadrukkelijk aandacht besteed te worden aan de wijze waarop de ouders bij de zorg worden betrokken. Ouders nadrukkelijk betrekken bij het proces, zorgen dat afspraken en toezeggingen worden nagekomen en voorkomen dat niet reële verwachtingen worden gewekt, is een belangrijk kwaliteitscriterium.

indicator 1: Er wordt gekeken of een specifieke hulpvraag of verdere handelingsplanning nodig is. De leerkracht en het Ondersteuningsteam bepalen, na toepassen van handelingsplannen, na bespreken toetsresultaten of na groepsgesprek met leerkracht(en), of er sprake is van een specifieke hulpvraag en of dientengevolge verdere handelingsplanning gewenst is.

- IB-er is de begeleidende factor.

indicator 2: Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard en de zorg van de leerlingen.

- De intern begeleider stelt samen met de leerkracht voor die leerlingen waarbij dyslexie is gediagnosticeerd een dyslexiekaart op waarop de dispenserende en compenserende maatregelen t.b.v. de leerling staan vermeld.
- De dyslexie kaart wordt in Parnassys gezet en in het groepsoverzicht wordt vermeld dat leerling dyslexie heeft.

- In een volgend schooljaar worden de afspraken, indien noodzakelijk, bijgesteld.

indicator 3: De school voert de zorg planmatig uit.

- Het Ondersteuningsteam stelt in overleg met de directie een aantal speerpunten (activiteiten) voor de zorg op die vermeld worden in het ontwikkelingsplan van dat schooljaar.

- De leerkracht maakt, eventueel ondersteund door de intern begeleider, de groepsplannen. Een groepsplan voldoet aan vastgelegde criteria. Het groepsplan wordt (digitaal) vastgelegd in ParnasSys.

De ib'er ontvangt een bericht van plaatsing. Je hoort z.s.m. of er iets veranderd moet worden of een akkoord met het plan.

indicator 4: De school gaat de effecten van de zorg na.

- Op basis van deze evaluatie formuleert de directie samen met het Ondersteuningsteam nieuwe beleidsvoorstellen op zorggebied aan het team.

- *Deze beleidsvoorstellen worden gedaan na de CITO M afname en aan het eind van het schooljaar. Na de M cito wordt in de evaluatie gekeken naar de data en wordt een conclusie getrokken wat de groep (of groepje leerlingen) nodig heeft. Dan wordt een nieuw groepsplan opgesteld en wordt de eventuele nieuwe aanpak vermeld.*

- Om de kwaliteit van de leerlingenzorg te volgen en te bewaken wordt deze gevolgd op school- en groepsniveau. Hiertoe analyseren de directie en de ib'ers de groepsoverzichten (zowel kwantitatief als kwalitatief) van het LVS CITO. Indien daar aanleiding toe is, worden de resultaten plenair met het team besproken.

- Het groepsniveau in de groepsleerlingenbespreking na de M CITO en E CITO. Op schoolniveau op plenaire vergaderingen.

- Op een afgesproken datum zijn de evaluaties en de nieuwe groepsplannen klaar en staan in ParnasSys. Op de groepsbespreking bespreekt de IB met de leerkrachten de groepsplannen. De effecten van de zorg worden hiermee in kaart gebracht.

indicator 5: De school betreft de ouders van de leerlingen bij de zorg van hun kind.

- De leerkracht voert gesprekken met ouders omtrent mogelijke plaatsing in het speciaal basisonderwijs in aanwezigheid van de interne begeleider en een directielid en indien mogelijk de onderzoeker. Een schriftelijk verslag komt in het leerlingendossier binnen ParnasSys. Samen met de ouders en de S(B)O school wordt een TLV opgesteld voordat sprake is van definitieve plaatsing.

- De leerkracht voert slecht nieuwsgesprekken in het bijzijn van de intern begeleider. Hier vallen ook de gesprekken onder waar de leerkracht weerstand of ontevredenheid verwacht. Van dit gesprek maakt de leerkracht een verslag dat wordt opgenomen in ParnasSys.

- De leerkracht neemt contact op met ouders en directie/Ondersteuningsteam indien een leerling in het ziekenhuis ligt. Gesprek gaat over de aard van de ziekte, het te verwachten ziekteverloop en de wijze van onderwijsaanbod.

Afspraken worden genoteerd in het digitale dossier van het kind.

Raadzaam is om de gratis ondersteuning in te roepen bij OnderwijsAdvies van de consulent Onderwijs Zieke Leerlingen.

indicator 6: De school waarborgt de structurele samenwerking met buitenschoolse instanties waar noodzakelijke interventies op leerlingenniveau haar taken en/of mogelijkheden overschrijden.

- De interne begeleider dient aanvragen voor de inzet van expertise vanuit ons samenwerkingsverband (PAB, consulentgesprekken) in conform de afspraken binnen het swv.

- In het TLV staat wat er nodig is op de basisschool wanneer een kind teruggeplaatst kan worden. De S(B)O school neemt tijdig contact op met de reguliere basisschool en samen wordt onderzocht of een terugplaatsing mogelijk/ wenselijk is, ouders worden hier ook nauw bij betrokken.

- De leerkracht, Ondersteuningsteam en extern betrokkene(n) stemmen specifieke zorg (b.v. logopedie, therapie) en de begeleiding in de groep op elkaar af voor zover mogelijk. Hiervoor zal op gezette tijden overleg met elkaar nodig zijn.

indicator 6: Wat verstaan we onder extra ondersteuning en welke voorzieningen bieden we in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning?

- Onder extra ondersteuning verstaan de hulp die ingezet wordt om te voorkomen dat leerlingen verwezen moeten worden naar het speciaal onderwijs door hun leer- of gedragsprobleem en de hulp die we inzetten voor onze begaafde leerlingen om te voorkomen dat ze naar een andere school gaan waar wel aangesloten wordt bij hun ontwikkeling.

- Onder basisondersteuning valt de hulp die onze leerlingen ontvangen via een verlengde instructie door de leerkracht of de hulp die onze onderwijsassistentie individueel of in kleine groepen kan bieden.

- De ondersteuningsgelden die aan onze Stichting beschikbaar worden gesteld vanuit ons samenwerkingsverband worden over onze vier scholen verdeeld volgens het solidariteitsprincipe. De school bepaalt zelf hoe het ondersteuningsbudget wordt ingezet. Een groot deel van ons budget wordt formatief ingezet, deels om de groepsgrootte te beperken en om onderwijsassistentie in te zetten. Ook de begeleiding in ons LiduinaLab (begeleiding van meerbegaafden) wordt betaald uit dit budget. Een klein deel is materieel en/of beschikbaar voor inhuur derden voor o.a. het bekostigen van onderzoeken.

Indien kinderen kampen met ernstige leerproblemen, te denken valt aan een achterstand van ruim 1 jaar op één of meerdere vakgebieden, zijn er de volgende opties:

- Programma kan worden aangepast op hoeveelheid, niveau, tempo en keuze. In groepsplannen wordt genoteerd wat en hoe er aangepast wordt. Als een leerling niet meer meedoet met de leerstof van zijn leerjaar dan wordt een OPP (ontwikkelingsperspectief) opgesteld.

- Kiezen voor een extra aanbod bijvoorbeeld met technisch lezen: Ralfi lezen. Kinderen doen zoveel mogelijk met de groep mee. Doel is om de kerndoelen te bereiken. Leerbaarheid van de leerling is zodanig dat het reguliere aanbod helemaal of grotendeels verwerkt kan worden. Haalbaar is in de praktijk: één OPP op één vakgebied, meestal rekenen.

- Er vindt over het algemeen een verlengde instructie voor de leerling plaats bij de zwakke onderdelen.

- Er kan gekozen worden voor een verlenging in een bepaalde groep. Hiervoor hanteren we vastgelegde criteria.

Indien kinderen kampen met een ernstige sociaal-emotionele problematiek of handicap zijn er de volgende opties:

- Meestal wordt door ouders een onderzoek aangevraagd (b.v. voor ADHD, autisme) of we vragen een gedragsconsulent van het SWV een observatie te doen en suggesties te geven voor ons handelen.

- We bekijken welke leerkracht(en) de expertise heeft (hebben) om deze leerling zo goed mogelijk te begeleiden.

- We bekijken met de beoogde groepsleerkracht welke kennis en vaardigheden nodig zijn om de leerling te begeleiden. Scholing van de leerkracht zou dan aan de orde kunnen zijn.

Ondanks deze maatregelen om het voor de leerling te optimaliseren, kunnen we te maken krijgen met de volgende zorgen:

- De leerling kan zich 'alleen' voelen, de enige zijn met problemen.

- De school kent beperkte voorzieningen qua ruimtes en individuele hulp voor lichamelijke zorg. De kinderen moeten in beginsel op dit gebied zelfredzaam zijn of voorzien zijn van een TLV met externe begeleiding.

- Specifiek materiaal moet worden aangeschaft, waardoor het niet meteen kan worden ingezet.

-
- De school heeft geen deskundigheid aanwezig voor adequate psychologische hulp.
  - De hoeveelheid zorgleerlingen in een groep zorgt voor beperkte mogelijkheden voor intensief overleg met de ouders en eventuele instanties, die bijdragen aan de zorg.
  - De samenwerking tussen school en ouders verloopt stroef, vooral wat betreft het opvolgen van elkaars adviezen.

De reikwijdte van onze leerlingenzorg sluit kinderen met een bepaalde onderwijsbehoefte op voorhand niet uit. Voordat de school overgaat tot de toelating van een leerling, dient een zorgvuldige afweging plaats te vinden. Een eventuele plaatsing van een dergelijke leerling in het regulier primair onderwijs mag niet de ontwikkeling van het kind schaden.

indicator 7: Waar ligt de grens van onze zorg(verbreding)?

We streven ernaar de zorg voor de leerlingen, waaronder mogelijk ook kinderen met een handicap, op een verantwoorde wijze gestalte te geven.

De Liduinaschool heeft als taak voor ieder kind zoveel mogelijk adequaat onderwijs te realiseren. Daaronder wordt verstaan een voor het kind passend onderwijsaanbod, zowel in pedagogisch (opvoedkundig) als didactisch (onderwijskundig) opzicht, dus zoveel mogelijk afgestemd op wat het kind nodig heeft.

Passend onderwijs, betekent dat wij rekening houden met wat wenselijk en haalbaar is voor het kind. Daarbij komen vragen aan de orde als: wat heeft het kind precies nodig; welke kennis heeft het al; welke knelpunten moeten worden opgelost; wie kunnen ons daarbij eventueel helpen enz. Er kunnen zich situaties gaan voordoen, waarin de grenzen aan de zorg voor de kinderen worden bereikt.

De volgende grenzen worden onderscheiden:

- Grondslag van de school.

Indien ouders aangeven de identiteit van de school niet te (kunnen) onderschrijven.

- Verstoring van rust en veiligheid.

Als het gedrag van een leerling tot een zodanige verstoring van de rust en de veiligheid in de groep kan leiden, dat het onderwijs in de groep onvoldoende tot zijn recht kan komen.

- Verhouding van verzorging/behandeling en onderwijs.

Als de handicap van de leerling een zodanige zorg en behandeling vereist dat het onderwijs aan deze leerling en/of andere leerlingen onvoldoende tot zijn recht komt.

- Verstoring van het leerproces.

Indien het onderwijs aan de leerling een zodanig beslag legt op de tijd en aandacht van de leerkracht dat er onvoldoende tijd of geen aandacht voor de overige leerlingen overblijft. Dit is afhankelijk van de mogelijkheden van de leerkracht en/of de groepsgrootte en/of het vakgebied.

- Gebrek aan opname capaciteit.

Bij aanmeldingen van leerlingen van andere basisscholen met specifieke onderwijsbehoeften zal bekeken moeten worden of er voldoende zorgruimte in de reguliere groep aanwezig is.

Teneinde tot een zorgvuldige afweging van plaatsing te komen hanteren we het volgende stappenplan:

1) Aanmelding

Aanmelding door de ouders bij de directie van de school:

- gesprek met ouders
- toelichting op de visie en het zorgprofiel van de school
- toelichting op de procedure
- toestemming van de ouders om informatie bij derden op te vragen. Hierna wordt het team geïnformeerd en het bestuur op de hoogte gesteld.

2) Informatie verzamelen

Er wordt altijd eerst contact gelegd met de interne begeleiding van de andere school, informatie wordt ingewonnen op gebied van gedrag, cognitie en leerprestaties.

---

3) Informatie bestuderen

Binnengekomen gegevens worden bestudeerd en besproken door directie, ondersteuningsteam (ib, pedagogisch- en didactisch coördinator). Aanvullende informatie kan worden opgevraagd.

4) Inventarisatie

Er wordt in kaart gebracht wat de specifieke (onderwijs)behoeften zijn van het kind; wat de mogelijkheden en onmogelijkheden (hierboven geschetste zorgprofiel) zijn op de volgende gebieden pedagogisch, didactisch, kennis en vaardigheden van de leerkracht, de organisatie van de school en de klas, de mogelijkheden m.b.t. het gebouw en het materieel, de relatie t.o.v. de medeleerlingen en hun ouders.

5) Overwegingen

De school onderzoekt op basis van de inventarisatie welke mogelijkheden de school zelf heeft (hierboven geschetste zorgprofiel) en welke ondersteuningsmogelijkheden er door anderen geboden kunnen worden.

6) Besluitvorming

Op basis van de informatie die is verzameld en de overwegingen wordt een besluit over de toelating genomen door de directeur, het team gehoord hebbende. Daarbij wordt meegenomen of, en zo ja welke, er consequenties zijn i.v.m. de grenzen die zijn geformuleerd ten aanzien van de opvangmogelijkheden van de school. Bij afwijzing is er een inhoudelijke onderbouwing door de school waarom men van mening is dat het kind niet kan worden geplaatst. Deze afwijzing wordt door of namens het bevoegd gezag schriftelijk beargumenteerd en aan ouders en samenwerkingsverband overhandigd.

7) Advies

Gesprek met de ouders waarbij het besluit wordt besproken. Mocht blijken dat de benodigde zorg op een bepaald moment de draagkracht van ons zorgprofiel te boven gaat, dan moet in overleg met het swv, onderwijsloket en omringende basisscholen bekeken worden welke school voor deze leerling passend onderwijs kan leveren. Het specialisme van een basisschool kan hierbij doorslaggevend zijn.

E) SAMENWERKING

Indicator 1: Informatie vanuit peuterspeelzalen en kinderopvang of andere basisscholen vinden we belangrijk.

- Vanuit de voorschoolse instellingen ontvangt iedere basisschool binnen ons samenwerkingsverband een overdracht. Doorsnee gebeurt dit via de kleine Eigen Wijzer.
- Bij overstap van een andere basisschool wordt vooraf informatie ingewonnen en vindt er bij aanmelding een overdracht van leerlinggegevens en resultaten plaats via o.a. ParnasSys.

Indicator 2: Ouders worden zoveel mogelijk betrokken bij de ontwikkeling van hun kind.

- Na inschrijving van een nieuwe kleuter is er een intake met de groepsleerkracht met een formulier (opgenomen in ParnasSys).
- Ieder schooljaar zijn er minimaal 2 contactmomenten met school d.m.v. 10 minutengesprekken.
- Met ouders en leerling van de groepen 4 t/m 8 en de groepsleerkracht is er aan het begin van een schooljaar een startgesprek. Ouder(s) en leerling vullen ter voorbereiding een vragenlijst in (opgenomen in ParnasSys).
- Bij zorg vanuit de ouder(s) zelf of vanuit de leerkracht wordt er een afspraak tot contact gemaakt.

indicator 3: School heeft regelmatig overleg met andere onderwijspartners.

- De directeur bezoekt op initiatief van het samenwerkingsverband (swv) op van tevoren vastgelegde data de netwerkbijeenkomsten.
- De interne begeleider bezoekt op initiatief van het samenwerkingsverband (swv) op van tevoren vastgelegde data de netwerkbijeenkomsten.

-
- De interne begeleiders hebben op gezette tijden overleg met de consulent interne begeleiding vanuit het swv.
  - De intern begeleider heeft op gezette tijden overleg met de andere interne begeleiders binnen onze Stichting (het zgn. BIBO overleg)

F) TOETSING EN AFSLUITING

Indicator 1: De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.

- De leerkrachten hanteren een normering die is doorgesproken en vastgelegd in de geblokte tijd bij het beoordelen van de resultaten op de methodegebonden toetsen en de eigen toetsen.

Avi normering is als volgt :

- *Avi beoordelingen Rapport bestemd voor leerkrachten*
- *De AVI beheersingsniveaus vul je in op ieder individueel rapport in Parnassys.*
- *Voorbeeld: in maart groep 3 zet je in het rapport van het kind: M3=v.*

Groep 3

Maart Juni

Start o Start t/m M3 o

M3 v E3 v

E3 en hoger g M4 en hoger g

Groep 4

Maart Juni

Start t/m E3 o Start t/m M 4 o

M4 v E4 v

E4 en hoger g M5 en hoger g

Groep 5

Maart Juni

Start t/m E4 o Start t/m M5 o

M5 v E5 v

E5 en hoger g M6 en hoger g

Groep 6

Maart Juni

Start t/m E5 o Start t/m M6 o

M6 v E6 v

E6 en hoger g M7 en hoger g

Groep 7

Maart Juni

Start t/m E6 o Start t/m M7 o

M7 v E7 v

E7 en hoger g M8 en hoger g

Groep 8

Maart Juni

Start t/m E7 o Start t/m E7 o

PLUS g PLUS g

- De leerkrachten hanteren een normering die is doorgesproken en in de geblokte tijd (of plenair) bij het vaststellen van rapportcijfers.
- De normering is 80 %
- De school werkt volgens de richtlijnen van het Protocol Leesproblemen en dyslexie.

Indicator 2: De school begeleidt de ouders en de leerlingen bij de keuze voor het vervolgonderwijs.

- Vanaf groep 6 wordt in het uitstroomperspectief van het Samenwerkingsverband de vaardigheidsscore van de CITO M6 , E6, M7, E7, M8 van begrijpend lezen en rekenen & wiskunde ingevuld. Het Excelbestand zet deze score om in een 4D index en deze 4D index geeft een uitstroomadvies voor een type VO. (van praktijk onderwijs t/m VWO) Dit Excel bestand wordt vanaf eind groep 6 met ouders besproken, en in februari groep 7, juni groep 7 . Eind groep 7 vult de leerkracht van groep 7 ook de onderdelen van het functioneren op school in (communicatie, omgaan met conflicten, huiswerkhouding, concentratie, zelfstandig werken, samenwerken, werktempo, nauwkeurigheid, doorzettingsvermogen) in met de O (onvoldoende) W (wisselend) V (voldoende) G (goed). Ook de leerling zelf vult deze lijst in. In groep 8 wordt in november het voorlopig advies gegeven. Dit advies komt tot stand a.d.h.v. het uitstroomperspectief van het SWV , de items functioneren op school, ingevuld door de leerkracht van groep 7 en in november ingevuld door de leerkracht van groep 8, het Drempeleonderzoek (en voor sommige leerlingen de NIO (intelligentie test) en de observaties van de leerkracht van groep 7 en 8 over het welbevinden van de leerling. De leerkracht van groep 7 en de leerkracht van groep 8 en de intern begeleider overleggen met elkaar welk voorlopig advies het best bij de leerling past. Dit wordt in november gedeeld met de leerling en de ouders. Na de M CITO in februari volgt het definitieve advies, in overleg tot stand gekomen met de leerkracht van groep 7 en de leerkracht van groep 8 en de intern begeleider. In februari ontvangen de ouders en de leerling het definitieve advies in een gesprek en krijgen zij het ingevulde Aanmeldformulier Voortgezet Onderwijs.

Inzet ondersteuningsmiddelen

Het ondersteuningsbudget dat we verkrijgen via het samenwerkingsverband wordt binnen onze Stichting kbo Haarlem Schoten verdeeld onder de 4 scholen volgens het solidariteitsprincipe. Van het beschikbare budget voor onze school wordt 75 % ingezet voor formatieve invulling personeel. Hiervan wordt een deel van onze onderwijsassistentie en de inzet van een leerkracht voor meerbegaafden (LiduinaLab) bekostigd. De andere 25 % wordt gebruikt voor materiele uitgaven, waaronder mogelijke inzet van derden (o.a. inkoop leerlingenzorg via Onderwijsadvies).

Te ontwikkelen expertise en consequenties voor scholing

- We willen onze expertise op het gebied van het rekenonderwijs vergroten.
- We willen de kennis en praktijk van onze teamleden op het gebied van het geven van een effectieve instructie verbeteren.
- We willen de kennis binnen ons team op het gebied van didactiek en zorgverbreding vergroten.
- Op het gebied van tweetaligheid van een toenemend aantal leerlingen willen we hier meer handvatten voor krijgen.

Een van onze teamleden heeft de opleiding tot rekencoördinator en rekenspecialist gevolgd. Ze gaat nog een verdieping maken met een opleiding Protocol ERDW in de praktijk.

Onze teamleden zijn geschoold in het Expliciete Directe Instructiemodel EDI). Dit model wordt in ieder geval toegepast bij ons rekenonderwijs.

Om de kennis binnen de didactiek en zorgverbreding te vergroten hebben we een Ondersteuningsteam, bestaande uit de intern begeleider, de pedagogisch coördinator en de didactisch coördinator. De pedagogisch coördinator volgt de opleiding Interne begeleiding en met de intern begeleider zijn er afspraken gemaakt omtrent hun beider expertise.

De intern begeleider en een kleuterleerkracht gaan bij de Internationale Taalklas in Haarlem een kijkje in de keuken nemen om kinderen met een taalachterstand in de klas een programma op maat te bieden en hoe een woordenschat les versterkt kan worden.

Bijlagen:

- didactisch handelen
- pedagogisch handelen
- klassenmanagement
- leerrendementen
- leertijd

Didactisch handelen

Elementen per lesfase volgens het Passend Lesmodel

Introductie:

- Leerkracht geeft de start van de les duidelijk aan
- Leerkracht start de activiteiten/lessen op het moment dat alle leerlingen aandachtig zijn
- Leerkracht plaatst het lesdoel in een concrete/herkenbare situatie
- Leerkracht activeert voorkennis bij de leerlingen
- Leerkracht vertelt het doel van de les
- Leerkracht bespreekt het belang van het doel
- Leerkracht legt de relatie met het vorige lesdoel
- Leerkracht vertelt wat de leerlingen deze les gaan doen (lesopbouw)

Instructie:

- Leerkracht hanteert over het algemeen een plus-, -basis- en breedte-instructie
- Bij rekeninstructie wordt gewerkt met het Expliciete Directe Instructiemodel: Leerkracht doet voor, ze doen het samen, ze doen het in tweetallen en tot slot individueel
- Leerkracht laat de leerlingen nadenken over oplossingen/strategieën
- Leerkracht geeft uitleg over hoe de leerlingen de opgaven moeten maken
- Leerkracht gaat tijdens gesprekken/instructies na of (m.n. zwakkere) leerlingen de inhoud begrijpen
- Leerkracht laat de leerlingen op elkaars ideeën of op zijn uitleg reageren
- Leerkracht overlegt met de leerlingen over een optimale strategie
- Leerkracht geeft zoveel mogelijk leerlingen een beurt
- Leerkracht creëert betrokkenheid door vragen te stellen en leerlingen opgaven voor te laten doen

• Leerkracht gebruikt concrete taal

Inoefening:

- Leerkracht bereidt leerlingen voor op een beurt
- Leerkracht geeft voldoende bedenktijd
- Leerkracht creëert betrokkenheid door zoveel mogelijk leerlingen een beurt te geven
- Leerkracht varieert in werkvormen (schriftelijk, mondeling, beeldend)
- Leerkracht bespreekt met de leerling steeds de handeling, het antwoord of het werk

Verwerking:

- Leerkracht bespreekt met de leerlingen een goede werkvolgorde. En zet deze (samen) om in een stappenplan
- Leerkracht zorgt samen met de leerling voor een geordende werkplek met daarop alle benodigde materialen
- Leerkracht maakt duidelijke afspraken over wanneer en hoe de leerling om hulp mag vragen
- Leerkracht maakt de (te werken) tijd zichtbaar
- Leerkracht geeft het naderende einde van een activiteit duidelijk aan
- Leerkracht zorgt voor regelmatige feedback
- Leerkracht zorgt bij samenwerken voor duidelijke afspraken

Terugkoppeling:

- Leerkracht houdt de nabespreking direct na de inoefening/verwerking
- Leerkracht vat de les en het lesdoel samen (met de leerlingen)
- Leerkracht bespreekt met de leerling wat goed ging tijdens de les (gedrag en werkhouding)
- Leerkracht complimenteert de leerlingen met wat ze geleerd hebben
- Leerkracht geeft het einde van de les duidelijk aan

Pedagogisch handelen

Het pedagogisch handelen van de leerkrachten is afgestemd op het versterken van de drie basisbehoeften van de leerlingen, te weten: relatie, competentie en autonomie. Relatie: De leerlingen voelen zich geaccepteerd. Ze horen erbij. Ze zijn welkom. Ze voelen zich veilig. Er wordt met de leerlingen gepraat en niet over hen. Competentie: De leerlingen ontdekken dat ze de taken die ze moeten doen, aankunnen. Ze ontdekken dat ze steeds meer aankunnen. Autonomie: Leerlingen willen vrijheid en zelfbepaling. Ze willen verantwoordelijk zijn voor hun eigen taken. Zij kunnen (in elk geval voor een deel) hun leergedrag sturen. Omgaan met gedrag (afspraken van toepassing op alle leerlingen): • De leerkracht belooft gewenst gedrag, door het geven van een opsteker (verbaal, non-verbaal) of door het geven van een beloning (al dan niet van tevoren afgesproken met de leerlingen).

- De leerkracht negeert ongewenst gedrag.
  - De leerkracht handelt volgens een opbouw in het sturen van gedrag als negeren niet helpt:
    - Hij maakt gebruik van gebaren om stilte
    - Hij wijst op de timetimer, het stoplicht, de kleurenklok
    - Hij belooft het gewenste gedrag via een beloningssysteem zowel groepsgericht als individueel
    - Hij sanctioneert ongewenst gedrag met een straf
    - De leerkracht geeft positieve feedback op het gedrag van de leerlingen d.m.v. opstekers
    - De leerkracht leert de kinderen met elkaar om te gaan door
    - Zelf voorbeeldgedrag te laten zien
    - Kinderen te helpen gewenst gedrag te vertonen door met hen klassengesprekken te voeren over gewenst gedrag
    - Kinderen mee te laten denken over de inhoud van regels en afspraken
    - Kinderen te helpen het gewenst gedrag te vertonen door hen dit gedrag te laten oefenen
    - Kinderen te helpen het gewenst gedrag te vertonen door dit m.b.v. pictogrammen en/of tekst zichtbaar te maken
    - Met kinderen de consequenties van ongewenst gedrag te formuleren en deze consequenties daarna aan ongewenst gedrag te verbinden
- Hierbij vormen de uitgangspunten van de Vreedzame school de leidraad.

Pedagogisch handelen gericht op de relatie:

Basis:

- De leerkracht ontvangt en begroet de leerlingen bij het begin van de dag.
- De leerkracht kijkt de leerlingen aan als hij met hen spreekt.
- De leerkracht maakt beredeneerde keuzes bij het samenstellen van groepjes leerlingen om het samenwerken te bevorderen.
- De leerkracht praat alleen met betrokkenen over de leerlingen en hun thuissituatie.

Breedte:

- De leerkracht signaleert onzekerheid bij de leerling in leer- en gedragssituaties en ondersteunt de leerling in zijn behoefte aan veiligheid en acceptatie door dingen samen en/of voor te doen.
- De leerkracht koppelt een tweetal leerlingen aan elkaar die elkaar ondersteunen in het werk; bijvoorbeeld een dyslectische leerling krijgt een goede lezer als ondersteuner naast zich (tutor, maatje).

Pedagogisch handelen gericht op de competentie:

Basis:

- De leerkracht spreekt zijn vertrouwen uit in de leerlingen in het omgaan met elkaar. Hij gaat hierbij uit van hoge, maar realistische verwachtingen.
- De leerkracht laat zien, dat hij het gewenste gedrag heeft opgemerkt in woord en gebaar. Bijvoorbeeld door een duim op te steken.
- De leerkracht sluit elk dagdeel af met positieve feedback op het gewenste gedrag, gericht op het werk dat de leerlingen hebben gedaan (product gericht).
- De leerkracht sluit elk dagdeel af met positieve feedback op de inzet van de leerlingen en op het sociaal emotioneel functioneren (proces gericht).
- De leerkracht spreekt met de leerlingen over hun kwaliteiten om hen bewust te maken van hun mogelijkheden.

Breedte:

- De leerkracht schrijft het bereiken van gewenst gedrag toe aan de inzet van de leerling zelf.
- De leerkracht zet trainingen in, die de weerbaarheid van de leerling versterken • (b.v. Stop is stop, Grip op de groep).

Pedagogisch handelen gericht op de autonomie:

Basis:

- De leerkracht daagt alle leerlingen uit om aan het woord te komen en geeft de leerlingen de ruimte om hun gedachten en gevoelens onder woorden te brengen.
- De leerkracht herinnert de leerlingen via opstekers aan de opgestelde gedragsregels.
- De leerkracht laat de leerlingen meedenken en beslissen over (bijvoorbeeld feestelijke) activiteiten in de groep.
- De leerkracht creëert de onderwijsleersituaties, bijvoorbeeld een kringgesprek, waarin leerlingen elkaar de ruimte geven voor een eigen inbreng, en waardeert die positief.
- De leerkracht zorgt voor werkvormen, die ervoor zorgen dat de leerlingen vorm kunnen geven aan hun eigen keuzes. Bijvoorbeeld het maken van een bouwwerk, het plakken van een collage, het schrijven van een verhaal, etc.
- De leerkracht bespreekt met de leerlingen hoe zij om kunnen gaan met leerlingen in de groep die extra onderwijsbehoeften hebben en maakt hierover afspraken.

Breedte:

- De leerkracht bespreekt met de leerlingen het verantwoordelijk zijn voor elkaar.
- De leerkracht bespreekt met de leerlingen hoe zij zelfstandig hun problemen kunnen oplossen.
- De leerkracht bespreekt met de leerlingen hoe hij omgaat met verschillen tussen leerlingen wat betreft zelfstandigheid en het dragen van verantwoordelijkheid.

Klassenmanagement

Klassenmanagement bestaat zoveel mogelijk uit structureren van ruimte, tijd en activiteit zodat de leerkracht de geplande activiteiten uit kan voeren. We onderscheiden hierbinnen de organisatie van de fysieke ruimte en de organisatie van de ruimte rondom het lesgeven, waarbij het leerkrachtgedrag en de leerkrachtvaardigheden een belangrijke rol spelen.

01: Ruimte

Basis	<ul style="list-style-type: none"> • De klassenregels hangen zichtbaar in de klas. • De tafels en stoelen zijn zo georganiseerd dat er duidelijke looproutes zijn in de klas. • De klok hangt zichtbaar in de klas. • De pictogrammen met de dagplanning hangen zichtbaar op het bord. • De leerkracht stelt na iedere vakantie nieuwe tafelgroepen samen.
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> • De pictogrammen met de dagplanning liggen zichtbaar op de tafel van de leerling. • Er zijn kleine timetimers beschikbaar voor op de tafel van de leerling. • De leerling houdt indien nodig een vaste plaats in de klas. • Er zijn schotten in de klas waarachter de leerlingen kunnen werken.

- Er zijn koptelefoons beschikbaar.

02: Tijd

Plus	<ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht laat de leerling een deel van de planning zelf maken met behulp van een agenda.
Basis	<ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht gebruikt een rooster waarin alle hij alle lessen plant. • De leerkracht houdt zich aan de roostertijden. • De leerkracht vertelt bij aanvang van de dag wat de planning van de dag zal zijn. • De leerkracht van groep 1 en 2 laat de leerlingen direct na binnenkomst aan de slag gaan met een of meer van de volgende activiteiten: • een zelfgekozen activiteit<ul style="list-style-type: none"> • activiteiten die klaarstaan • activiteiten voorzien van een naamkaartje • De leerkracht plant op het rooster de volgende werkvormen in:<ul style="list-style-type: none"> • zelfstandig werken • instructiemomenten • samenwerken
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht maakt voor de leerling een planning in pictogrammen.

03: Activiteit

Basis	<ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht van alle groepen maakt bij aanvang van de dag aan de leerlingen duidelijk wat het dagritme zal zijn. • De leerkracht legt de materialen voor de les zo klaar dat de leerlingen ze zelf kunnen pakken. • De leerkracht vertelt voor de les of er sprake is van:<ul style="list-style-type: none"> • individueel werken, waarbij geen hulp gevraagd mag worden (rood) • individueel werken waarbij hulp gevraagd mag worden als iets niet lukt (oranje) • samenwerkend leren <p>Hierbij wordt een verkeerslicht gebruikt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht geeft op een klok de tijdsplanning aan. • De leerkracht vertelt wanneer de les eindigt. De leerlingen krijgen dan nog een paar minuten de tijd om het werk af te ronden. • De leerkracht vertelt:<ul style="list-style-type: none"> • wat hij zelf gaat doen tijdens het zelfstandig werken • wanneer hij niet beschikbaar is voor alle leerlingen en hoe lang dat duurt • wanneer hij weer beschikbaar is.
Breedte	<ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht legt de materialen voor de leerlingen klaar in een werkbak, of op de tafel van de leerling.

Leerrndementen

De leerresultaten van het plus, basis, en breedteaanbod zijn gebaseerd op de landelijke normscores van CITO of de vaardigheidsscores. Iedere school bepaalt haar eigen standaarden door de score (20,60,20) van hun school af te lezen.

Rekenen-Wiskunde (M1-E2 is CITO Rekenen voor kleuters)

	M1 *	E1 *	M2 *	E2 *	M3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	E6	M7	E7	M8
Plus (20 %)					≥3 9	≥4 8	≥6 0	≥6 9	≥8 2	≥8 7	≥9 5	≥9 8	≥10 8	≥11 1	≥11 9
Basis (60%)					14- 39	23- 48	35-6		57- 82	62- 87	70- 95	77- 98	86- 108	90- 111	97- 119
Breedte (20%)					<14	<23	<35	<45	<57	<62	<70	<77	<86	<90	<97
Diepte															

Technisch lezen-DMT- AVI

	M3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	E6	M7	E7	M8
	≥32	≥51	≥69	≥77	≥85	≥89	≥93	≥97	≥101	≥106	≥107
	13-32	21-51	35-69	47-77	56-85	62-89	71-93	77-97	79- 101	83- 106	86- 107
	<13	<21	<35	<47	<56	<62	<71	<77	<79	<83	<86

AVI	M3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	E6	M7	E7	M8
Plus (20 %)	>M4	>M5	>M6	>E6	>M7	>Plus					
Basis (60%)	M3- M4	E3- M5	M4- M6	E4- E6	M5- M7	E5- Plus	M6- plus	E6- plus	M7- plus	E7- Plus	>Plus
Breedte (20%)	<M3	<E3	<M4	<E4	<M5	<E5	<M6	<E6	<M7	<E7	<Plus
Diepte											

Spelling

					M3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	E6	M7	E7	M8
Plus (20 %)					≥113	≥118	≥124	≥126	≥132	≥137	≥142	≥144	≥146	≥147	
Basis (60%)					102-113	107-118	115-124	116-126	122-132	125-137	130-142	133-164	135-146	137-147	
Breedte (20%)					<102	<107	<115	<116	<122	<125	<130	<133	<135	<137	
Diepte															

Begrijpend lezen (M1-E2 is CITO Taal voor kleuters)

	M1*	E1*	M2*	E2*	M3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	E6	M7	E7	M8
Plus (20 %)						≥11	≥22	≥27	≥35	≥40	≥45	≥51	≥57		
Basis (60%)						16-11	-3-22	0-27	11-35	15-40	22-45	18-51	33-57		
Breedte (20%)						<-16	<-3	<0	<11	<15	<22	<28	<33		
Diepte															

Leertijd

De leertijd wordt beschreven in gestelde leertijd (roostertijd) in aantal uren per week.

Urenverdeling per groep per leer- en vormingsgebied

groep	1	2	3	4	5	6	7	8
zin. ont, l.o, zwemmen	4	4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Nederlandse taal	4	4	8,0	8,0	6,5	6,5	6,5	6,5
Kring	2	2						
rekenen en wiskunde			5	5	5	5,25	5,25	5,25
Engelse taal							1	1
Kennisgebieden			3,5	3,5	5	6	5	5
sociaal emotionele ontw.	3	3	2,25	2,25	2,25	1,5	1,5	1,5
Expressie			3	3	3	3	3	3
diverse werkvormen	7,25	7,25						
Godsdienst	0,5	0,5	1	1	1	1	1	1
pauze	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
Totaal	22	22	25,5	25,5	25,5	26	26	26